

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Σ.Ε.Α.

**Θεσμοθετημένες Διαδικασίες, Πρωτόκολλα, που ισχύουν στα Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης
 (Δημόσια & Ιδιωτικά Ιδίου Τύπου πλην Εσπερινών Σχολείων και Εσπερινών ΤΕΣΕΚ):**

Πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού- ενδοσχολικής βίας (2020)

1. Πηγές Πληροφόρησης	2. Ομάδα/ Άτομο Διαχείρισης Περιστατικού	3. Βασικές Πληροφορίες / Διευκρινίσεις	4. Βήματα Υλοποίησης
<p>Εγκύκλιος: Εφαρμογή του περί της Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Ενδοσχολικής Βίας Νόμου του 2020 και του Τροποποιητικού Νόμου του 2024, Αρ. Φακ.: 07.19.008.001 (09/09/2024) https://enimerosi.moec.gov.cy/ypp17418</p> <p>Εγκύκλιος: Α.Φ.7.19.04.16.1, Π.Ι. 12.10.03 (11/11/2020) https://www.pi.ac.cy/pi/files/anakinoseis/anakinoseis_pros_opikou/20201111_scholikos_ekfovismos.pdf</p>	<p><u>Ομάδα Διαχείρισης</u></p> <p>Μέλη Διευθυντικής Ομάδας Εκπαιδευτικοί μεταξύ των οποίων ο Καθηγητής Σ.Ε.Α.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το κάθε περιστατικό διαχειρίζονται ένα – δύο μέλη της Ομάδας Διαχείρισης περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, ένας εκ των οποίων να είναι ο Καθηγητής Σ.Ε.Α. και το δεύτερο άτομο να είναι Εκπαιδευτικός οικείος με τον μαθητή. Συστήνεται να είναι ο Υπεύθυνος Τμήματος. 	<p>Ένας μαθητής γίνεται αντικείμενο εκφοβισμού ή θυματοποιείται, όταν υποβάλλεται, κατ' επανάληψη και κατ' εξακολούθηση, σε αρνητικές ενέργειες από έναν ή περισσότερους άλλους μαθητές» (Olweus, 1986, 1991)</p> <p>Πρόληψη του Σχολικού Εκφοβισμού</p> <p>3.1 Επίπεδο σχολείου 3.2. Επίπεδο Εκπαιδευτικού 3.3. Επίπεδο Μαθητή/Μαθήτριας 3.4. Επίπεδο Γονέων</p>	<p>4.1.Στάδια Διαχείρισης Περιστατικών Σχολικού Εκφοβισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ομάδα Διαχείρισης: Αξιοποίηση μελών Επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας και του Καθηγητή Σ.Ε.Α. • Διερεύνηση του περιστατικού: Είναι απαραίτητη πριν αποφανθεί κάποιος ότι πρόκειται για σχολικό εκφοβισμό. Συλλογή και ανάλυση πληροφοριών • Διάλογος/Συναντήσεις με τους εμπλεκόμενους μαθητές (θύμα, θύτης, θεατές) σε ξεχωριστές συναντήσεις • Επικοινωνία, κατά το δυνατόν άμεση, με τους γονείς/κηδεμόνες όλων των εμπλεκόμενων μαθητών: Η ενημέρωση γίνεται σε ξεχωριστές συναντήσεις • Καταγραφή των περιστατικών από την Ομάδα Διαχείρισης σε σχετικό έντυπο (Παράρτημα IV). Δημιουργία Αρχείου https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp11441f

<p>Εθνική Στρατηγική για την Πρόληψη και Διαχείριση της Βίας στο Σχολείο 2018 - 2022 https://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=3228&Itemid=502&lang=el</p> <p>Φορείς Αρμοδιότητας και Υλοποίησης/ Τηλεφωνικές Γραμμές</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1420 - Υπουργείο Υγείας • 1402 - Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου • 1456 - Κέντρο Συμβουλευτικής Εφήβων και Οικογένειας «Περσέας» για Εξαρτητικές Συμπεριφορές • 1410 - Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου • 116111 - Ευρωπαϊκή γραμμή στήριξης παιδιών και εφήβων • 116000 - Ευρωπαϊκή γραμμή για εξαφανισμένα παιδιά • 1440 - Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ) • 1455 - Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού (ΚΣΟΠ) • 1480 – CYBERSAFETY • 1498 - Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ) • 1431 - Δωρεάν Γραμμή Διακοπής του Καπνίσματος 		<p><u>Χρήσιμα στοιχεία επικοινωνίας</u></p> <p>Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων (Τ.Α.Ε.) Ανά Επαρχία, (7 μέρες/ εβδομάδα, 24 ώρες)</p> <p>Γραφείου Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (Γ.Κ.Η.Ε.), Αρχηγείο της Αστυνομίας, τηλέφωνο 22 808 200</p> <p>Ειδική Ανακριτική Ομάδα Αστυνομίας, Ωρες εργασίας 07.30 – 15.00, Δευτέρα - Παρασκευή Τηλέφωνο: 22808442</p> <p>Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (Υ.Ε.Ψ.) 22800806 Λευκωσία 25822850 Λεμεσός/Πάφος 24821363 Λάρνακα/Αμμόχωστος</p> <p>Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας (Υ.Κ.Ε.) Διεύθυνση: Προδρόμου 63, 1468, Λευκωσία Τηλέφωνο: +357 22406600 Τηλεομοιότυπο: +357 22667907</p> <p><u>Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας Λευκωσίας</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Καταχώριση στο Σύστημα Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού (Σ.Ε.Π.) και ενημέρωση της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (Υ.Ε.Ψ.) • Επόμενα βήματα: Λήψη πειθαρχικών μέτρων, πιθανή επικοινωνία με Ε.Ψ., πιθανή παραπομπή στην Υ.Ε.Ψ., στήριξη όλων των εμπλεκόμενων μέσω και της Συμβουλευτικής Διεργασίας από τον Καθηγητή Σ.Ε.Α. <p>4.2. Διαχείριση σοβαρών περιστατικών Σχολικού Εκφοβισμού</p> <p>Προτρέπεται το σχολείο να επικοινωνεί με τον οικείο Ε.Ψ.</p> <p>4.3. Διαχείριση περιστατικών που εμπλέκουν παιδιά με Ειδικές Ανάγκες</p> <p>Σημαντικό στοιχείο είναι όπως η διερεύνηση και παρέμβαση να γίνεται από εξατομικευμένα άτομα των υπηρεσιών όπως πχ. Υ.Ε.Ψ., Υ.ΨΥ.Π.Ε.</p> <p>4.4. Διαχείριση περιστατικών Διαδικτυακού Εκφοβισμού</p> <p>Η ίδια διαχείριση όπως το 4.1. Επιπρόσθετα: Διαχείριση του όλου θέματος μέσω και των υπηρεσιών διαδικτύου και της κινητής τηλεφωνίας. Πιθανή επικοινωνία και με τη Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, όταν το θύμα εκτιμάται ότι είναι σε άμεσο κίνδυνο</p> <p>4.5. Σεξουαλική Κακοποίηση/ Εκμετάλλευση παιδιού - Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού για Αναγνώριση και Διαχείριση Περιστατικών Σεξουαλικής Κακοποίησης Παιδιών (Υ.Π.Α.Ν.), https://enimerosi.moec.gov.cy/ypp16619</p> <p>4.6. Διαχείριση Ρατσιστικού Εκφοβισμού Εφαρμογή του <i>Οδηγού Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών</i></p>
---	--	---	--

<p>Υποστηρικτικές Υπηρεσίες και Φορείς ενάντια στον σχολικό εκφοβισμό:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υ.Σ.Ε.Α. • Υ.Ε.Ψ. • Ο.Α.Π. • Παιδαγωγικό Ινστιτούτο <ul style="list-style-type: none"> - ΠΑΒΙΣ - Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου Κύπρου (CyberSafety) • Ε.Α.Υ.Π. • Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου (MIGS) • Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου (ONEK) • Δίκτυο Πρόληψης και Καταπολέμησης του Ομοφοβικού και Τρανσοφοβικού Εκφοβισμού στην Εκπαίδευση • Hope for Children CRC Policy Center • Εργαστήριο Αναπτυξιακής Ψυχοπαθολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου • Κέντρο Έρευνας και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών (ΚΕΣΥ) • Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (ΥΨΥΠΕ) <p>Πηγή: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο</p>		<p>Διεύθυνση: Αγ. Γλαρίωνος 66, 1026 Λευκωσία Τηλέφωνο: +357 22804605 Τηλεομοιότυπο: +357 22430205</p> <p><u>Επαρχιακό Γραφείο Ενημερίας Λεμεσού</u> Διεύθυνση: Φρ. Ρούσβελτ 80, 3012, Λεμεσός Τηλέφωνο: +357 25804539 Τηλεομοιότυπο: +357 25305135</p> <p><u>Επαρχιακό Γραφείο Ενημερίας Λάρνακας</u> Διεύθυνση: Πηλείου 23-25, Γ. Ματθαίου Court, 4ος όροφος, Τ.Θ. 40184, 6301 Λάρνακα Τηλέφωνο: +357 24800260 Τηλεομοιότυπο: +357 24621088</p> <p><u>Επαρχιακό Γραφείο Ενημερίας Πάφου</u> Διεύθυνση: Νίκου Νικολαΐδη 17 8010 Πάφος, Τηλέφωνο: +357 26821600 Τηλεομοιότυπο: +357 26306162</p> <p><u>Επαρχιακό Γραφείο Ενημερίας Αμμοχώστου</u> Διεύθυνση: 1ης Απριλίου 170, 5280 Παραλίμνι, Τηλέφωνο: +357 23811720 Τηλεομοιότυπο: +357 2382769</p>	<p>https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/antiratsistiki/kodikas_oct16.pdf</p> <p>4.7. Διαχείριση Ομοφοβικού ή Τρανσοφοβικού Εκφοβισμού Λαμβάνεται υπόψη ο <i>Οδηγός Εκπαιδευτικού</i> σε θέματα ανταπόκρισης στην ομοφοβία και τρανσοφοβία στην εκπαίδευση (Ομάδα HOMBAT 2019) και συγκεκριμένα οι «<i>Εισηγήσεις για τη δημιουργία ενός συμπεριληπτικού σχολικού περιβάλλοντος ως προς τη σεξουαλική ποικιλομορφία</i>» https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/antiratsistiki/HOMBAT_GUIDE.pdf</p> <p>4.8. Ομάδα Υποστήριξης – Προσέγγιση Διαχείρισης του Σχολικού Εκφοβισμού Εναλλακτική διαχείριση του σχολικού εκφοβισμού. Μη απόδοση τιμωρίας στους θύτες και έμφαση στη διαχείριση συναισθημάτων από μέρους ομάδας μαθητών (Ομάδα Υποστήριξη) σε συνεννόηση με το θύμα. Αναλυτικότερα: Εγχειρίδιο ΠΑ.ΒΙ.Σ. «<i>Προσεγγίσεις Διαχείρισης του Σχολικού Εκφοβισμού</i>» https://www.pi.ac.cy/pi/files/pavis/ekpaideftiko_yliko/scholi_ka_encheiridia/proseggiseis_diaheirisis_sholikou_ekfovismou.pdf</p> <p>4.9. Διαχείριση περιστατικών Βίας στην Οικογένεια για Παιδιά Αν κάποιος από τα παιδιά βιώνει βία στην οικογένεια, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που περιγράφονται στο <i>Εγχειρίδιο Διατμηματικών Διαδικασιών για τη διαχείριση περιστατικών βίας στην οικογένεια για παιδιά</i> https://archeia.moec.gov.cy/mc/607/encheiridio_diatmimatikon_diadikasion_paidia_2017.pdf</p>
--	--	--	--

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Το παρόν Βοήθημα δεν αντικαθιστά τη Θεσμοθετημένη Διαδικασία **για την Πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχείριση περιστατικών Σχολικού Εκφοβισμού - Ενδοσχολικής Βίας (2020)**, που αναλύεται στις προαναφερθείσες Εγκυκλίους, καθώς αυτές πρέπει να μελετιούνται προσεκτικά ως Όλον.

Όπου Καθηγητής, Βοηθός Διευθυντής, Εκπαιδευτικός, Μαθητής κ.λπ. υποδηλώνεται και το Θηλυκό Γένος

Επεξεργασία Υλικού: Α΄ Συμβουλευτική Ομάδα Εργασίας Σ.Ε.Α.

Επιμέλεια: Ελένη Παπαστεφάνου, Επιθεωρήτρια Σ.Ε.Α.

Γενική Επιμέλεια: Δρ Ειρήνη Ροδοσθένους, ΠΛΕ- Προϊσταμένη ΥΣΕΑ

(Επικαιροποίηση, 30/09/2024)